ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlásené: 21.05.1946 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**105.**

**Vládní nařízení**

ze dne 2. dubna 1946,

**jímž se zřizuje československý vojenský řád „Za svobodu".**

Se souhlasem presidenta republiky Československé nařizuje vláda podle § 1 zákona ze dne 21. října 1936, č. 268 Sb., o řádech a titulech:

**§ 1.**

(1) Zřizuje se československý vojenský řád „Za svobodu“ o třech stupních jako vojenské vyznamenání pro československé nebo cizí státní občany, kteří v letech 1939 až 1945 svou činností vojenskou v zahraničí nebo na půdě Československé republiky přispěli k jejímu osvobození.

(2) Bližší ustanovení o tomto vyznamenání obsahují připojené stanovy, které jsou součástí tohoto nařízení.

**§ 2.**

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je ministři národní obrany a zahraničních věcí.

**Stanovy československého vojenského řádu „Za svobodu“.**

**Čl. 1.**

Československý vojenský řád „Za svobodu“ (v dalším řád) je založen se souhlasem presidenta republiky nařízením vlády jako vojenské vyznamenání pro československé i cizí státní občany a uděluje se za činy vojenské v zahraničí nebo ve vlasti v létech 1939 až 1945, jimiž přispěli k osvobození Československé republiky.

**Čl. 2.**

Řád může být udělen:

a) československým státním občanům, kteří dobrovolně vstoupili do československé zahraniční armády v létech 1939 a 1940 a tím přispěli k vybudování československé armády v zahraničí,

b) československým státním občanům, kteří v létech 1939 až 1945 bojovali v zahraničí nebo na půdě vlasti proti vetřelcům, a přispěli tím k osvobození Československé republiky, zvláště pak těm, kteří pro takovou činnost byli žalářováni nebo mučeni.

**Čl. 3.**

Lze jej uděliti i cizím státním občanům, kteří se činností v boji zasloužili o osvobození Československé republiky.

**Čl. 4.**

Řád má tři stupně:

I. Zlatou hvězdu československého vojenského řádu „Za svobodu“.

II. Stříbrnou medaili československého vojenského řádu „Za svobodu“.

III. Bronzovou medaili československého vojenského řádu „Za svobodu“.

**Čl. 5.**

Popis jednotlivých stupňů řádu a stuhy:

a) I. stupeň je řádový odznak, jehož základem je pozlacená hvězda s pěti jehlancovými paprsky vepsaná do kruhu o průměru 55 mm. Střed hvězdy vyplňuje kruhový terč, dotýkající se vnějškem lomu paprsku hvězdy. Uprostřed kruhového terče jest zmenšený motiv medaile (viz níže), jejž v mezikruží obepíná nápis „ZA SVOBODU ČESKOSLOVENSKA“. Hvězda je podložena postříbřeným věncem z lipových listů o průměru 40 mm;

b) II. stupeň je stříbrná medaile o průměru 35 mm, která má na líci relief dvou hlav československých vojínů v přilbě s nápisem „ZA SVOBODU ČESKOSLOVENSKA“. Na rubu střed medaile vyplňují dva zkřížené meče. Nahoře na stuze je nápis „Pravda vítězí“, pod tímto nápisem trojlistá lipová ratolest. Dole pod zkříženými meči letopočet „1939 - 1945“. Medaile je zavěšena na stuhu poutkem;

c) III. stupeň je bronzová medaile téhož ražení jako medaile stříbrná;

d) stuha je 37 mm široká, 60 mm dlouhá, z moirée hedvábí a je rozdělena takto: uprostřed modrý pruh o šířce 23 mm, ohraničený dvěma bílými proužky o šíři 1 mm, a na obou okrajích stuhy červený pruh 6 mm široký.

**Čl. 6.**

a) I. stupeň následuje za řádem M. R. Štefánika. Nenosí-li se in natura, vyjadřuje se stužkou ozdobenou pozlacenou miniaturou hvězdy tohoto stupně řádu;

b) II. i III. stupeň řádu se nosí za československým válečným křížem z r. 1939 a vyjadřuje se, nenosí-li se in natura, touže stužkou, při čemž se II. stupeň vyznačuje postříbřenou pěticípou hvězdičkou.

**Čl. 7.**

Řád se uděluje doživotně a bezplatně. Vyznamenaný dostane zároveň diplom, který ho opravňuje řád nositi. Řád se neuděluje in memoriam.

**Čl. 8.**

Zemřel-li vyznamenaný, ponechá se řád dědicům. Nesmějí jej však nositi.

**Čl. 9.**

Řád ztrácí, kdo byl soudem odsouzen pro takový trestný čin, který má v zápětí ztrátu tuzemských i cizozemských řádů, vojenských i občanských vyznamenání a čestných odznaků. Odsouzený je v takovém případě povinen vrátiti řád spolu s diplomem ministerstvu národní obrany.

**Čl. 10.**

Toto vyznamenání propůjčuje president republiky, po případě ministr národní obrany nebo velitel vojska, zmocní-li je k tomu president.

**Fierlinger v. r.**

**Gottwald v. r.**

**Ursíny v. r.**

**Masaryk v. r.**

**gen. Svoboda v. r.**

**Dr. Ripka v. r.**

**Nosek v. r.**

**Dr. Šrobár v. r.**

**Dr. Drtina v. r.**

**Laušman v. r.**

**Ďuriš v. r.**

**Dr. Šoltész v. r.**

**Dr. Procházka v. r.,**

**též za ministra Hálu**

**Majer v. r.**

**Dr. Clementis v. r.**

**gen. Dr. Ferjenčík v. r.**

**Lichner v. r.**

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.